PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW

DNR-70-204(24)/08/09JF

Warszawa, dnia 27 marca 2009 r.

DECYZJA NR DNR-1/39/2009

Na podstawie art. 24 ust. 14 pkt 2 w związku z art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 oraz Nr 20, poz. 106), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie ogólnego bezpieczeństwa zapalniczek JEM Light CR, wprowadzonych na polski rynek przez przedsiębiorcę Swedish Match Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdza, iż przedsiębiorca wyeliminował zagrożenia stwarzane przez te produkty i umarza postępowanie administracyjne.

Uzasadnienie

Pismem z dnia 24 września 2008 r. Główny Inspektorat Inspekcji Handlowej (GIIH) przekazał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Prezesowi UOKiK) protokół wraz z aktami kontroli dotyczący zapalniczek JEM Light CR, wprowadzonych na polski rynek przez przedsiębiorcę Swedish Match Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie.

Zapalniczki JEM Light CR są gazowymi zapalniczkami z zapłonem elektrycznym (tzw. piezoelektrycznymi), nastawnymi, służącymi do wielokrotnego napełniania o wymiarach wynoszących 82 x 25 x 12,2 mm. Zewnętrzna obudowa produktów jest wykonana z plastiku i występuje w różnych kolorach, a osłona płomienia jest wytworzona ze stalowej blachy. Na osłonie palnika zapalniczek wytłoczony jest z jednej strony napis „JEM", a z drugiej - „Light". Zapalniczki posiadają przeźroczysty zbiornik paliwa wykonany z tworzywa sztucznego. W dnie zbiornika paliwa zainstalowana jest świecąca dioda. Produkty sprzedawane są dystrybutorom w pudełkach kartonowych zawierających 50 sztuk produktów.

Na obudowie zapalniczek umieszczone są informacje dotyczące nazwy i adresu producenta: „Swedish Match Polska sp. z o.o. Marywilska 34 03-228 Warszawa", ostrzeżenia i instrukcje dotyczące bezpiecznego użytkowania produktów, w tym zalecenie w zakresie napełniania produktów paliwem oraz symbol wskazujący, iż zapalniczka jest zabezpieczona przed uruchomieniem przez dzieci, a także kod „ 5 90 34 27 76 02 72". Na opakowaniu zbiorczym zapalniczek znajdują się między innymi informacje dotyczące produktu: „zapalniczka JEM Light piezoelektryczna wielokrotnego napełniania gazem", nazwa i adres przedsiębiorcy Swedish Match Polska sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, ostrzeżenia i instrukcje oraz kod „5 90 34 27 76 03 02".

W trakcie kontroli w hurtowni należącej do przedsiębiorcy „KDWT" S.A. z siedzibą w Komornikach, Oddział Bydgoszcz, znajdującej się w przy ul. Szajnochy 14a w Bydgoszczy, inspektorzy reprezentujący Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Bydgoszczy pobrali do badań laboratoryjnych próbkę liczącą 50 egzemplarzy zapalniczek JEM Light CR z partii wynoszącej 300 sztuk.

Instytut Nafty i Gazu w Krakowie, wytypował z powyższych 50 egzemplarzy zapalniczek JEM Light CR 10 sztuk tych produktów i przebadał je na zgodność z postanowieniami normy zharmonizowanej PN-EN ISO 9994: 2007 *Zapalniczki – Wymagania bezpieczeństwa*. Badania te wykazały niezgodność 3 egzemplarzy zapalniczek JEM Light CR z punktem 3.6 normy PN-EN ISO 9994: 2007 dotyczącym objętościowej rezerwy paliwa. W sprawozdaniu z tych badań nr 4621 A1 08 z dnia 30 lipca 2008 r. stwierdzono bowiem, że ilość paliwa występująca w 3 egzemplarzach zapalniczek JEM Light CR wynosi 89,4% pojemności objętościowej zbiornika paliwa, co oznacza przekroczenie o cztery punkty procentowe dopuszczalnej wartości przewidzianej w powyższej normie - tj. 85%. Ponadto, w opinii laboratorium siła potrzebna do uruchomienia mechanizmu zapłonowego wyniosła dla 10 egzemplarzy przebadanych zapalniczek JEM Light CR średnio 38,4 N. Zgodnie z doświadczeniem powyższego laboratorium, taki wynik może nie zapewnić skutecznego zabezpieczenia zapalniczek przed uruchomieniem przez dzieci.

Z akt kontroli wynika, że kontrolowany dystrybutor zakupił powyższe zapalniczki od przedsiębiorcy Swedish Match Polska sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie na podstawie faktury nr 0093/08/FZ z dnia 21 stycznia 2008 r. Inspektorzy Inspekcji Handlowej ustalili również, że przebadane przez nich zapalniczki JEM Light CR pochodziły z partii 800 000 egzemplarzy produktów dopuszczonej do swobodnego obrotu we Wspólnocie Europejskiej na podstawie dokumentu celnego SAD nr 441080/000137/08 z dnia 3 stycznia 2008 r. Zapalniczki JEM Light CR zostały oznaczone w tym dokumencie jako „zapalniczki piezoelektryczne wielokrotnego napełniania WSF-876".

Mając na uwadze ustalenia Inspekcji Handlowej oraz wyniki badań Instytutu Nafty i Gazu w zakresie wymagania dotyczącego objętościowej rezerwy paliwa, Prezes UOKiK uznał za zasadne wszczęcie postępowania administracyjnego na podstawie ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275, z 2007 r. Nr 35, poz. 215, z 2008 r. Nr 157, poz. 976, z 2009 r. Nr 18, poz. 97 oraz Nr 20, poz. 106), (zwanej dalej „ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów") w sprawie ogólnego bezpieczeństwa zapalniczek JEM Light CR. Zgodnie z art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), pismem z dnia 14 października 2008 r., Prezes UOKiK powiadomił przedsiębiorcę Swedish Match Polska sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie (stronę postępowania) o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie ogólnego bezpieczeństwa zapalniczek JEM Light CR. Jednocześnie, w drodze postanowienia z dnia 14 października 2008 r., wydanego na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK wyznaczył stronie postępowania termin 21 dni od dnia otrzymania postanowienia na wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez produkt będący przedmiotem postępowania. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, że w celu wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez zapalniczki JEM Light CR w zakresie objętościowej rezerwy pojemności, niezbędne jest podjęcie działań zarówno w stosunku do produktów, które nie zostały jeszcze wprowadzone na rynek, jak i do produktów wprowadzonych już na rynek. W stosunku do egzemplarzy zapalniczek JEM Light CR, które nie zostały jeszcze wprowadzone na rynek, Prezes UOKiK nakazał stronie wyeliminowanie zagrożenia poprzez zaprzestanie wprowadzenia tych zapalniczek na rynek i zwrócenie zakupionych zapalniczek przedsiębiorcy, od którego je zakupiono lub zniszczenie zapalniczek i przekazanie dowodów zniszczenia Prezesowi UOKiK. W przypadku zapalniczek JEM Light CR, które zostały już wprowadzone na rynek, Prezes UOKiK zlecił stronie postępowania podjęcie działań polegających na wycofaniu tych produktów z rynku, czyli odebranie ich od dystrybutorów i zwrócenie do przedsiębiorcy, od którego je zakupiono lub zniszczenie zapalniczek JEM Light CR i przekazanie dowodów zniszczenia. Strona postępowania mogła również zaproponować inny sposób wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez zapalniczki będące przedmiotem postępowania, pod warunkiem, że sposób ten zostanie zaakceptowany przez Prezesa UOKiK. Ponadto Prezes UOKiK zwrócił się do strony postępowania z prośbą o przedstawienie informacji na temat liczby zapalniczek JEM Light CR, które sprzedała ona dystrybutorom wraz z fakturami potwierdzającymi ten fakt, przedziału czasowego, podczas którego strona

postępowania dostarczała produkty dystrybutorom oraz zestawienia wszystkich dystrybutorów.

Odpowiadając, w dwóch pismach z dnia 7 listopada 2008 r., strona postępowania podniosła szereg argumentów świadczących, w jej opinii, o tym, że zapalniczki JEM Light CR są produktami bezpiecznymi lub stwarzającymi wyłącznie znikome zagrożenie. Zakwestionowała wiarygodność i reprezentatywność badań laboratoryjnych nr 4621 A1 08 z dnia 30 lipca 2008 r. Instytutu Nafty i Gazu dla całej partii, z której pochodzą przebadane zapalniczki JEM Light CR z uwagi na fakty, iż laboratorium przebadało 10 egzemplarzy zapalniczek, niezgodność z wymaganiem dotyczącym objętościowej rezerwy paliwa stwierdzono w odniesieniu „*tylko*" 3 sztuk zapalniczek, oraz nie stwierdzono niezgodności produktów z pozostałymi wymaganiami z normy PN-EN ISO 9994: 2007. Podniosła, iż brak występowania w odniesieniu do zapalniczek JEM Light CR rzeczywistego zagrożenia wynika również - jej zdaniem – z nieznacznego przekroczenia objętościowej rezerwy pojemności paliwa, tj. o cztery punkty procentowe. Podkreśliła, że zagrożenie dla konsumentów mogłoby się pojawić „wyłącznie w przypadku" wystawienia produktu na działanie ciepła o temperaturze 50º C lub długotrwałego działania promieni słonecznych.

Ponadto jako dowód spełniania przez zapalniczki JEM Light CR wymagań bezpieczeństwa strona postępowania przy powyższych pismach przedstawiła sprawozdanie z badań laboratoryjnych nr 4644 A1 07 z dnia 8 października 2007 r., dotyczące zapalniczek CK3, CK4 i CK 7, które – jak twierdzi – mają identyczną budowę co zapalniczki JEM Light CR. Z powyższego sprawozdania wynika, iż produkty, którego dokument dotyczy, spełniają wszystkie wymagania normy PN-EN ISO 9994: 2006, a dodatkowo badana próbka zapalniczki model CK 4 spełnia wszystkie wymagania bezpieczeństwa normy PN-EN 13869:2006 *Zapalniczki – Zapalniczki z utrudnionym uruchamianiem – Wymagania bezpieczeństwa i metody badań.* Strona postępowania przesłała także pismo amerykańskiego organu do spraw bezpieczeństwa produktów, Consumer Product Safety Commission (CPSC) w sprawie dopuszczenia na rynek amerykański zapalniczek o nazwie WSF 876, przedstawiając stanowisko, iż powyższy dokument stanowi kolejny dowód na spełnianie przez zapalniczki JEM Light CR wymagań bezpieczeństwa.

Strona postępowania zwróciła również uwagę na fakt, że podczas dwóch kontroli zapalniczek JEM Light CR przeprowadzonych przez inspektorów reprezentujących Lubelskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Lublinie (sprawa LPU-42-105/08) oraz Mazowieckiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Warszawie (sprawa PU-42-121/2008/A.A.) nie zakwestionowano bezpieczeństwa tych produktów.

W związku z powyższym, w pismach z dnia 7 listopada 2008 r., strona postępowania wniosła o umorzenie niniejszego postępowania na podstawie art. 24 ust. 14 pkt 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Jednocześnie poinformowała, iż w celu *„wyeliminowania wątpliwości w odniesieniu do bezpieczeństwa zapalniczek JEM Light CR”,* zleciła Instytutowi Nafty i Gazu w Krakowie przebadanie w zakresie wymagania dotyczącego objętościowej rezerwy paliwa kolejnych egzemplarzy produktów pochodzących z partii będącej przedmiotem niniejszego postępowania.

Odpowiadając, w piśmie z dnia 9 grudnia 2008 r., Prezes UOKiK nie zgodził się z opinią strony postępowania, że wada dotycząca objętościowej rezerwy paliwa występuje w bardzo ograniczonym zakresie ani ze stwierdzeniem, iż „*można domniemywać, że zapalniczka JEM Light CR pozostaje produktem bezpiecznym lub stwarzającym wyłącznie znikome zagrożenie*” oraz podtrzymał stanowisko o konieczności podjęcia natychmiastowych działań mających na celu wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez te zapalniczki.

Odnosząc się do przekazanego przy pismach z dnia 7 listopada 2008 r. sprawozdania nr 4644 A1 07 z dnia 8 października 2007 r., a dotyczącego badań laboratoryjnych zapalniczek CK3, CK4 i CK 7 przeprowadzonych przez Instytut Nafty i Gazu, Prezes UOKiK podkreślił, iż strona postępowania nie przedstawiła żadnych dowodów potwierdzających, iż zapalniczki JEM Light CR mają taką samą konstrukcję co wskazane w powyższym sprawozdaniu zapalniczki CK3, CK4 i CK 7.

Jednocześnie, Prezes UOKiK, poinformował stronę postępowania, iż inspektorzy reprezentujący Kujawsko-Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Bydgoszczy, przekazali dodatkowo do badań laboratoryjnych próbkę kolejnych 50 egzemplarzy zapalniczek JEM Light CR, pobraną spośród egzemplarzy z kontrolowanej partii w hurtowni należącej do przedsiębiorcy „KDWT” S.A. z siedzibą w Warszawie, Oddział Bydgoszcz, znajdującej się w przy ul. Szajnochy 14a w Bydgoszczy. Badania wykonane przez brytyjskie laboratorium Bureau Veritas wykazały, iż z 50 egzemplarzy zapalniczek JEM Light CR - 11 sztuk nie spełniało kryterium normy dotyczącego objętościowej rezerwy pojemności, przy czym w najbardziej wadliwej zapalniczce stwierdzono, iż pojemność paliwa obejmuje 90 % zbiornika paliwa.

Ponadto, Prezes UOKiK wykazał, że pismo CPSC potwierdza tylko zgodność dokumentacji przedstawionej przez amerykańskiego importera z amerykańskimi wymaganiami dotyczącymi przechowywania dokumentacji i udostępniania jej amerykańskim organom nadzoru i nie może być traktowane jako zatwierdzenie zapalniczki lub sprawozdania z badań, co wynika wprost z treści tego pisma.

Przy piśmie z dnia 29 grudnia 2008 r. strona postępowania przedstawiła stanowisko, iż zapalniczki JEM Light CR spełniają wymagania bezpieczeństwa przewidziane w normie PN-EN ISO 9994: 2007, zaś niezgodność w przedmiocie objętościowej rezerwy paliwa dotyczyła wyłącznie niektórych produktów z partii wprowadzonej do swobodnego obrotu we Wspólnocie Europejskiej na podstawie dokumentu SAD nr 441080/000137/08 z dnia 3 stycznia 2008 r. Ponownie wyraziła przekonanie, iż zagrożenie stwarzane przez zapalniczki JEM Light CR nie jest znaczne, między innymi z uwagi na brak informacji od konsumentów o wypadkach związanych z tymi produktami. Ponadto, stwierdziła, że tożsamość konstrukcyjna zapalniczek CK3, CK4 i CK 7 oraz zapalniczek JEM Light CR wynika z opisów obydwóch modeli zawartych w dotyczących ich sprawozdaniach z badań. Strona postępowania wyraziła również opinię, że badania zapalniczek JEM Light CR wykonane w brytyjskim laboratorium Bureau Veritas mogły nie spełniać odpowiednich standardów dotyczących metod badań laboratoryjnych, takich jak te, które stosuje Instytut Nafty i Gazu w Krakowie.

Przy powyższym piśmie, strona postępowania przestawiła również sprawozdanie nr 4939 A1 08 z dnia 22 grudnia 2008 r. z badań zapalniczek JEM Light CR, które zleciła Instytutowi Nafty i Gazu w Krakowie w listopadzie 2008 r. Z powyższego sprawozdania wynika, że przebadane produkty spełniają wszystkie wymagania bezpieczeństwa przewidziane w normie PN-EN ISO 9994: 2007. Strona postępowania poinformowała, że przebadane zapalniczki JEM Light CR pochodziły z partii wprowadzonej do swobodnego obrotu we Wspólnocie Europejskiej na podstawie dokumentu SAD nr 442020/011484 z dnia 23 czerwca 2008 r. i zostały pobrane losowo od dystrybutora „Frega" Frejowski, Garbol spółka jawna z siedzibą w Kielcach na podstawie dowodu przekazania z dnia 7 listopada 2008 r. Z dowodu przekazania wynika, iż powyższe produkty zostały zakupione przez wskazanego dystrybutora od strony postępowania na podstawie faktury VAT 1629/08/FZ z dnia 31 października 2008 r.

Strona postępowania poinformowała również, iż w celu wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez zapalniczki JEM Light CR pochodzących z partii dopuszczonej do swobodnego obrotu we Wspólnocie Europejskiej na podstawie dokumentu SAD nr 441080/000137/08 z dnia 3 stycznia 2008 r. ustaliła, że wskazane produkty znajdowały się w ofercie handlowej jednego dystrybutora w liczbie 20 000 egzemplarzy. Poinformowała o odebraniu od tego dystrybutora powyższych produktów oraz ich utylizacji i jako dowody przedstawiła dokument rozchodu wewnętrznego nr 1931/08 z dnia 16 grudnia 2008 r. dotyczący przyjęcia tych produktów do magazynu głównego strony postępowania, protokół z dnia 16 grudnia 2008 r. zniszczenia 20 000 egzemplarzy zapalniczek JEM Light CR oraz

kartę nr 160304/161208/Swedish przekazania odpadów przedsiębiorcy „Tsunami Recycling" sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Dodatkowo, strona postępowania przedstawiła Prezesowi UOKiK wzór komunikatu, jaki wysłała swoim dystrybutorom, w którym zwraca się do tych przedsiębiorców z prośbą o zachowanie szczególnej uwagi na spełnianie przez zapalniczki JEM Light CR wymagania dotyczącego objętościowej rezerwy paliwa i zgłaszanie jej wszelkich informacji mogących wskazywać na niespełnianie przez zapalniczki tego wymagania.

W związku z powyższym, strona postępowania ponownie zwróciła się do Prezesa UOKiK z prośbą o umorzenie niniejszego postępowania na podstawie art. 24 ust 14 pkt 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

W piśmie z dnia 19 lutego 2008 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, iż przedstawione przez nią dowody są niewystarczające do wykazania zarówno, że zapalniczki JEM Light CR są bezpieczne i w związku z tym umorzenia niniejszego postępowania na podstawie art. 24 ust.14 pkt 1, jak i wyeliminowania przez nią zagrożenia stwarzanego przez zapalniczki JEM Light CR pochodzące z partii sprowadzonej do Unii Europejskiej na podstawie dokumentu SAD nr 441080/000137/08 z dnia 3 stycznia 2008 r.

Odpowiadając na wyrażone przez stronę postępowania wątpliwości dotyczące metod badań stosowanych przez brytyjskie laboratorium Bureau Veritas, Prezes UOKiK zwrócił uwagę między innymi na fakt, że powyższe laboratorium posiada akredytację do wykonywania badań na zgodność z normą EN ISO 9994 przyznaną przez brytyjski urząd do spraw akredytacji, United Kingom Accreditation Service i prowadzi działalność zgodnie z normą ISO/IEC 17025:2005 *Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących*.

Odnosząc się do kwestii identyczności zapalniczek JEM Light CR oraz CK3, CK4 i CK 7 Prezes UOKiK podkreślił, że nie została ona wykazana przez stronę postępowania, gdyż z przedstawionego przez nią sprawozdania z badań nr 4644 A1 07 z dnia 8 października 2007 r. nie wynika, iż dotyczy ono zapalniczek mających taką samą konstrukcję co zapalniczki JEM Light CR - Prezesowi UOKiK przedstawiono tylko trzy pierwsze strony wskazanego sprawozdania. Po drugie, Prezes UOKiK wykazał, że zarówno zapalniczki CK3, CK4 i CK 7 , których dotyczy sprawozdanie nr 4644 A1 07 z dnia 8 października 2007 r. jak i zapalniczki JEM Light CR, które zostały przebadane przez stronę postępowania w grudniu 2008 r. w Instytucie Nafty i Gazu nie pochodziły z tej partii produktów, która jest przedmiotem niniejszego postępowania.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK podtrzymał stanowisko o konieczności podjęcia natychmiastowych działań wobec zapalniczek JEM Light CR wprowadzonych do

swobodnego obrotu na podstawie dokumentu celnego SAD nr 441080/000137/08 z dnia 3 stycznia 2008 r. oraz przedstawienia dowodów potwierdzających wykonanie tych czynności.

W powyższym piśmie Prezes UOKiK poinformował również stronę postępowania o przysługującym jej prawie do zapoznania się z aktami i prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów.

W piśmie z dnia 11 marca 2009 r. strona postępowania przedstawiła wyciąg z faktur dotyczących sprzedaży poszczególnym dystrybutorom zapalniczek JEM Light CR sprowadzonych do Unii Europejskiej na podstawie dokumentu celnego SAD nr 441080/000137/08 z dnia 3 stycznia 2008 r. Ponadto przekazała oświadczenie dystrybutora „Frega" Frejowski, Garbol spółka jawna z siedzibą w Kielcach wyjaśniające, że przedsiębiorca ten zwrócił stronie postępowania 20 000 egzemplarzy zapalniczek JEM Light CR w zamian za zapalniczki JEM Light CR w takiej samej liczbie pochodzące z kolejnej partii tych produktów. Przedstawiła również oświadczenia pozostałych dystrybutorów o nieposiadaniu w ofercie handlowej produktów będących przedmiotem niniejszego postępowania.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Strona postępowania wprowadziła na polski rynek 800 000 egzemplarzy zapalniczek JEM Light CR. na podstawie dokumentu celnego SAD nr 441080/000137/08 z dnia 3 stycznia 2008 r. Przedsiębiorca ten jest - w rozumieniu art. 3 pkt 2 lit a) ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów - producentem zapalniczek JEM Light CR, gdyż na tych produktach umieszczone jest oznaczenie go odróżniające: „Swedish Match Polska sp. z o.o. Marywilska 34 03-228 Warszawa". Strona postępowania dostarczała zapalniczki JEM Light CR kolejnym przedsiębiorcom, co potwierdzają faktury dotyczące tych transakcji, w tym faktura nr 0093/08/FZ z dnia 21 stycznia 2008 r. potwierdzająca sprzedaż produktów przedsiębiorcy „KDWT" S.A. z siedzibą w Komornikach.

Zgodnie z art. 10 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, producent zobowiązany jest wprowadzać na rynek wyłącznie produkty bezpieczne. Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produktem bezpiecznym jest produkt, który w zwykłych lub innych, dających się w sposób uzasadniony przewidzieć warunkach jego używania, z uwzględnieniem czasu korzystania z produktu, a także, w zależności od rodzaju produktu, sposobu uruchomienia oraz wymogów instalacji i konserwacji, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza znikome zagrożenie, dające się pogodzić z jego zwykłym używaniem i uwzględniające wysoki poziom

wymagań dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzkiego. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produkt, który nie spełnia wymagań określonych w art. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów nie jest produktem bezpiecznym.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produkt spełniający wymagania wynikające z norm krajowych państw członkowskich Unii Europejskiej, będących transpozycją norm europejskich uznanych przez Komisję Europejską za zgodne z przepisami dotyczącymi ogólnego bezpieczeństwa produktów, jest produktem bezpiecznym w zakresie wymagań objętych tymi normami. Jako że norma PN-EN ISO 9994: 2007 *Zapalniczki – Wymagania bezpieczeństwa* jest wyżej opisanym rodzajem normy, do której odniesienia Komisja Europejska opublikowała w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej (Dz. U. UE C 171 z dnia 22 lipca 2006 r., str. 23 i n.), Prezes UOKiK dokonał oceny ogólnego bezpieczeństwa zapalniczek JEM Light CR z uwzględnieniem określonych w niej wymagań.

Badania laboratoryjne przeprowadzone przez dwa niezależne laboratoria – Bureau Veritas z Wielkiej Brytanii oraz Instytut Nafty i Gazu z Krakowa wykazały, że zapalniczki JEM Light CR pochodzące z partii sprowadzonej do Unii Europejskiej na podstawie dokumentu celnego SAD nr 441080/000137/08 z dnia 3 stycznia 2008 r. zawierają zbyt dużo paliwa w zbiorniku paliwa i tym samym nie spełniają wymagania określonego w punkcie 3.6 normy PN-EN ISO 9994: 2007 *Zapalniczki – Wymagania bezpieczeństwa.* W opinii Prezesa UOKiK powyższa nieprawidłowość stwarza znaczne zagrożenie dla konsumentów polegające na poparzeniu się w wyniku rozerwania zapalniczki przechowywanej w nieodpowiedni sposób, na przykład w nasłonecznionym miejscu. W konsekwencji produkty będące przedmiotem postępowania mogą spowodować zagrożenie dla ich użytkowników polegające na poparzeniu się. Ponadto, wskutek rozerwania nagrzanej zapalniczki, rozpryskujące się odłamki mogą skaleczyć użytkowników. W związku z powyższym, zgodność zapalniczek JEM Light CR z wszystkimi pozostałymi wymaganiami normy, w tym dotyczącymi zamieszczania instrukcji i ostrzeżeń, nie zmienia faktu, iż produkt ten stwarza zagrożenie dla konsumentów. Zdaniem Prezesa UOKiK nieświadome wystawienie przez użytkowników zapalniczki na jej nagrzanie – np. poprzez pozostawienie jej w nasłonecznionym miejscu w samochodzie - jest zdarzeniem dosyć prawdopodobnym.

Trzeba również wskazać, iż z braku wpłynięcia do przedsiębiorcy lub UOKiK informacji o wypadkach związanych z zapalniczkami JEM Light CR nie można wywnioskować, że takie wypadki nie miały w rzeczywistości miejsca. Zgodnie z art. 4, ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów nieziszczenie się zagrożenia stwarzanego

przez produkt jest bowiem okolicznością pozostającą bez znaczenia dla oceny bezpieczeństwa produktów.

Odnosząc się do badań laboratoryjnych nr 4621 A1 08 z dnia 30 lipca 2008 r. Instytutu Nafty i Gazu, na których oparto się w niniejszym postępowaniu, Prezes UOKiK nie może się zgodzić z argumentami strony postępowania kwestionującymi ich wiarygodność i reprezentatywność dla całej partii, z której pochodzą. Instytut Nafty i Gazu przebadał bowiem łącznie 10 egzemplarzy zapalniczek JEM Light CR, pobranych losowo z 50 egzemplarzy tych produktów, a wadę stwierdzono w 3 egzemplarzach, czyli w prawie jednej trzeciej badanych zapalniczek. Po drugie, przekroczenie już o jeden punkt procentowy dopuszczalnej wartości dotyczącej pojemności objętościowej zbiornika paliwa, przewidzianej w normie PN-EN ISO 9994: 2007 *Zapalniczki – Wymagania bezpieczeństwa,* stanowi niezgodność z tą normą, a należy przypomnieć, iż w 3 egzemplarzach zapalniczek JEM Light CR przebadanych przez Instytut Nafty i Gazu stwierdzono przekroczenie dopuszczalnej wartości (tj. 85%.) o ponad cztery punkty procentowe. Wiarygodność powyższych ustaleń potwierdzają wyniki badań przeprowadzone w brytyjskim laboratorium Bureau Veritas, które wykazały, że z przebadanych 50 egzemplarzy 11 sztuk nie spełniało kryterium normy dotyczącego objętościowej rezerwy pojemności, przy czym w najbardziej wadliwej zapalniczce stwierdzono pojemność paliwa wynoszącą 90 % zbiornika paliwa. Biorąc pod uwagę, iż cały zbiornik paliwa stanowi 100 % pojemności, a bezpieczna dopuszczalna zawartość paliwa wynosi 85 % zbiornika paliwa, w przypadku zapalniczek JEM Light CR stwierdzono znaczne przekroczenie danego punktu normy.

Mając na uwadze powyższe argumenty oraz fakt, że zarówno Instytut Nafty i Gazu jak i Bureau Veritas posiadają akredytację do wykonywania badań na zgodność z normą EN ISO 9994, zdaniem Prezesa UOKiK, wyniki obydwóch badań laboratoryjnych - nr 4621 A1 08 z dnia 30 lipca 2008 r. Instytutu Nafty i Gazu oraz nr ALC P: 112236:0708 z dnia 10 października 2008 r. Bureau Veritas - są reprezentatywne dla całej partii wprowadzonej do swobodnego obrotu we Wspólnocie Europejskiej na podstawie dokumentu celnego SAD nr 441080/000137/08 z dnia 3 stycznia 2008 r. W opinii Prezesa UOKiK, w świetle wyników powyższych badań laboratoryjnych niewykazanie występowania wady dotyczącej objętościowej rezerwy paliwa w zapalniczkach JEM light CR w ramach badań organoleptycznych przeprowadzonych przez inspektorów reprezentujących Lubelskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Lublinie (sprawa LPU-42-105/08) oraz Mazowieckiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Warszawie (sprawa PU-42-121/2008/A.A.) nie stanowi wystarczającego dowodu na to, że te produkty są bezpieczne. Dodatkowo trzeba wykazać, że zapalniczki JEM Light CR poddane badaniom

organoleptycznym przez inspektorów reprezentujących Mazowieckiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Warszawie pochodziły z innej partii, niż produkty będące przedmiotem postępowania, na co dowód stanowi faktura VAT nr 1040/08 z dnia 22 lipca 2008 r. dotycząca zakupu produktów przez kontrolowanego przedsiębiorcę Lekkerland Polska S.A. z siedzibą w Warszawie od strony postępowania.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK stwierdził, że zapalniczki JEM Light CR wprowadzone do swobodnego obrotu we Wspólnocie Europejskiej na podstawie dokumentu celnego SAD nr 441080/000137/08 z dnia 3 stycznia 2008 r. nie spełniają wymagań określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Zgodnie z art. 24 ust. 14 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, jeśli producent lub dystrybutor usunął przyczyny zagrożeń.

W toku niniejszego postępowania przedsiębiorca Swedish Match Polska sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, przedstawił dowód potwierdzający, iż wprowadził na polski rynek 800 000 egzemplarzy zapalniczek JEM Light CR – w postaci dokumentu celnego SAD nr 441080/000137/08 z dnia 3 stycznia 2008 r. dotyczącego wprowadzenia tych produktów do swobodnego obrotu we Wspólnocie Europejskiej. Przedsiębiorca ten przekazał również Prezesowi UOKiK wyciąg faktur VAT, z którego wynika, że w okresie od 4 stycznia 2008 r. do 28 maja 2008 r. sprzedał wszystkie powyższe zapalniczki dystrybutorom. W toku postępowania przedsiębiorca Swedish Match Polska sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie podjął działania mające na celu wycofanie z rynku tych zapalniczek JEM Light CR, które znajdowały się w ofercie handlowej oraz przedstawił Prezesowi UOKiK dowody potwierdzające odebranie od dystrybutora Frega" Frejowski, Garbol spółka jawna z siedzibą w Kielcach 20 000 egzemplarzy wadliwych zapalniczek JEM Light CR, a następnie zniszczenie tych produktów. Przedstawione Prezesowi UOKiK oświadczenia dystrybutorów o nieposiadaniu w ofercie handlowej zapalniczek będących przedmiotem niniejszego postępowania potwierdzają, iż produkty te nie znajdują się już na polskim rynku. W związku z tym, iż zapalniczki JEM Light CR sprowadzone do Unii Europejskiej na podstawie dokumentu SAD nr 441080/000137/08 z dnia 3 stycznia 2008 r. zostały przez stronę postępowania wycofane z rynku, Prezes UOKiK uznał, że nie jest zasadne przekazywanie tych produktów do badań laboratoryjnych w celu ustalenia czy produkty te były rzeczywiście zabezpieczone przed uruchomieniem przez dzieci. Prezes UOKiK uznał więc, iż strona postępowania wyeliminowała zagrożenia stwarzane przez zapalniczki JEM Light CR.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji.

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Z up. Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
Małgorzata Kozak
Wiceprezes

Otrzymuje:

SWEDISH MATCH POLSKA Sp. z o.o.

Marywilska 34

03-228 Warszawa